

Activiteiten

In deze rubriek vermelden we de activiteiten die het Vlaams Ruraal Netwerk in de nabije toekomst organiseert. Voor alle details verwijzen we u naar onze website. Daar vindt u ook informatie over activiteiten die anderen in het kader van het PDPO II organiseren.

Gepland in 2012

17 april: Studiedag korte keten

Mei: Excursie innovatie

Juni: Studiedag sociaal-economische samenwerking

Check onze website voor meer info en de definitieve data!

Reeds gemist?

Op onze website vindt u een verslag terug van alle activiteiten die het Vlaams Ruraal Netwerk in het verleden organiseerde of bezocht.

Landbouwer als manager

Beste lezer,

Hopelijk hebt u het nieuwe jaar goed kunnen inzetten! Het belooft in elk geval opnieuw een goed gevuld jaar te worden, waarin we voor u vier nieuwsbrieven opmaken, verschillende studiedagen organiseren, excursies uitstippelen, ...

Een eerste grote studiedag, met name de consultatiedag 'Platteland na 2013: waar zetten we op in?', is zelfs al achter de rug. Op deze dag werden de verschillende plattelandsactoren samengebracht om met elkaar in debat te treden. Met deze studiedag werd de aftrap gegeven voor de voorbereiding van het toekomstige Programma voor Plattelandsontwikkeling. Dit nieuwe programma, het zogenaamde PDPO III, zal vanaf 2014 in werking treden. Gedurende 2012 en het volgende jaar zal hier heel wat werk rond verzet worden. Zo wordt een rapport uitgebracht met de resultaten van deze consultatiedag. Dit rapport zal wijd verspreid worden en zal ook via onze website te raadplegen zijn.

Schape en lammetjes in de weide © Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Dit jaar is het centrale thema in onze nieuwsbrieven en op onze website 'Landbouwer als ...'. Deze drie punten kunnen door heel wat termen ingevuld worden, want een landbouwer heeft heel wat taken en functies. Wij hebben ervoor gekozen om volgende vier zaken in de spotlights te plaatsen: landbouwer als manager; landbouwer als sociale partner; landbouwer als plattelandsactor; landbouwer als deel van het geheel.

In het eerste trimester van dit jaar, en in deze nieuwsbrief, staat de landbouwer als manager centraal. Steeds meer wordt een landbouwer een echte manager, die over heel wat verschillende talenten moet beschikken om al zijn taken goed te kunnen uitoefenen, en een overzicht dient te houden over alle aspecten van zijn bedrijf. Vandaag de dag een landbouwbedrijf runnen is niet vanzelfsprekend. Een goed oog hebben op de eigen situatie en de gevolgen van bepaalde investeringen kunnen inschatten zijn van essentieel belang om de toekomst van het bedrijf veilig te stellen. Regelmatig een opleiding volgen, professioneel advies inwinnen, ... : het zijn allemaal zaken die voor de moderne landbouwer steeds belangrijker worden.

Voor we u verder laten lezen willen we u nog even meegeven dat u op onze website heel wat informatie kan vinden over ons centrale thema en onze komende events. Neem dus regelmatig een kijkje op www.ruraalnetwerk.be!

Veel leesplezier,
Vlaams Ruraal Netwerk

Bedrijfsadviesstelsysteem (BAS)

Fytolokaal © Beleidsdomein Landbouw en Visserij

De Vlaamse overheid stimuleert het inwinnen van een veelzijdig advies over het landbouwbedrijf. Ze verleent subsidies aan land- en tuinbouwers die een beroep doen op het zogenaamde "Bedrijfsadviesstelsysteem", of kortweg BAS.

Het BAS omvat een uitgebreide advisering over de randvoorwaarden, arbeidsveiligheid en bedrijfsoptimalisatie op economisch en milieukundig gebied. Hiervoor werkt de Vlaamse overheid samen met erkende privé-adviesdiensten.

Het volledig BAS-advies bestaat uit de volgende modules:

1. Milieu, goede landbouw- en milieueconditie.
2. Plantengezondheid en volksgezondheid.

3. Diergezondheid, dierenwelzijn en volksgezondheid.

4. Arbeidsveiligheid.

5. Bedrijfs-economisch en milieukundig advies:

Op basis van bedrijfseconomische en milieukundige parameters, bekomen door het voeren van een aangepaste bedrijfseconomische boekhouding, wordt advies gegeven met als doel de bedrijfsvoering te verbeteren. Bij het advies hoort ook een anonieme vergelijking met de parameters van gelijkaardige bedrijven.

De eerste drie modules betreffen advies over de randvoorwaarden.

Optioneel kan ook vermarktadvies gegeven worden, bestaande uit een SWOT-analyse (sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van het bedrijf wat de voortgebrachte producten betreft), een consumentenanalyse inzake de eisen waaraan de producten moeten voldoen, en een uitwerking van de marketingmix.

De subsidie kan driejaarlijks worden aangevraagd en bedraagt voor een eerste advies tot 80% van de advieskosten met een maximum van 1.500 euro. Voor een volgend advies bedraagt de subsidie tot 40% van de advieskosten met een maximum van 750 euro.

De subsidies worden verleend wanneer de advisering gebeurt door een erkende adviesdienst. Ze worden toegekend binnen de jaarlijks daartoe vastgestelde subsidie-enveloppe en in volgorde van indiening van aanvragen zolang de subsidie-enveloppe voor dat kalenderjaar niet is opgebruikt.

Voor meer informatie kan u terecht op: www.vlaanderen.be/landbouw/BAS.

Opleidingen in de land- en tuinbouw

In één van onze vorige nummers zijn we dieper ingegaan op de starterscursus in de land- en tuinbouw. Uiteraard zijn er daarnaast nog heel wat andere opleidingen voor deze doelgroep. Er zijn verschillende centra voor naschoolse vorming die erkend zijn door het Departement Landbouw en Visserij. Voor land- en tuinbouwers is het, net als voor andere beroepsgroepen, vaak heel nuttig om een cursus of vorming te volgen. Zo kan men zich permanent bijscholen, of nieuwe vaardigheden aanleren.

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom iemand een bepaalde cursus volgt. Zo kan een computercursus nuttig zijn, aangezien steeds meer communicatie elektronisch verloopt. Bijvoorbeeld de verzamelaanvraag kan via het e-loket ingevuld worden (zie verder in deze nieuwsbrief). Daarnaast heeft het aanbod van informaticaopleidingen zich fel gediversifieerd, er kan onder andere een vorming 'hoe maak ik een website voor mijn bedrijf' gevolgd worden. Wie een verbredingsactiviteit wil doen kan hiervoor eveneens bij de opleidingscentra terecht. Er worden regelmatig cursussen georganiseerd over melkverwerking, hoefveerisme, landbouwgidsen, ... Ook heel wat tuinbouwopleidingen kunnen gevolgd worden. Andere opleidingen, zoals een opleiding over administratie op een landbouwbedrijf, of wetgeving in land- en tuinbouw worden ook door verschillende centra gegeven. Een goede bedrijfsleider moet namelijk op de hoogte zijn van de nieuwste technieken, de recentste wetgeving, ... Dit zijn slechts een paar voorbeelden van opleidingen in de land- en tuinbouw. Zoals gezegd is het aanbod heel ruim. De opleidingen worden zowat overal in Vlaanderen georganiseerd,

zodat iedereen de kans heeft om hieraan deel te nemen.

Wie geen tijd kan of wil vrijmaken voor cursussen kan zich op de hoogte houden via de vele gesubsidieerde studievergaderingen, panelgesprekken, geleide bezoeken en andere korte vormingsactiviteiten van de erkende centra. Hierin komen naast technische aspecten meestal zeer actuele thema's aan bod, zoals bijvoorbeeld wijzigingen van regelgevingen, economische aspecten, actuele ziekteproblemen, ...

Als het begint te kriebelen om er zelf aan te beginnen, of als je meer informatie wenst, dan kan je terecht op volgende website:

www.vlaanderen.be/landbouw/vorming

Cursisten opleiding in de land- en tuinbouw © Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Land- en tuinbouwers als werkgevers

Op heel wat land- en tuinbouwbedrijven wordt het werk gedaan door de boer of boerin, vaak samen met partner, ouder(s), kind(eren), ... Maar op sommige bedrijven worden ook externen tewerkgesteld. Eén van de bedrijven waar dit gebeurt, is dat van Ludo en Annick Lousbergh-Moonen. Ludo en Annick runnen een fruitbedrijf van 21 ha te Kortenberg, Sint-Truiden. De helft van de aanplantingen bestaat uit peren en de andere helft uit appels. Ze houden zich bezig met zowel de kweek, de bewaring als het marktklaar maken van deze vruchten.

Ze zijn beiden fulltime bezig op het bedrijf en ook de vader van Ludo steekt nog vaak een handje toe. Bij een aantal werkzaamheden is natuurlijk nog extra personeel nodig.

De grootste arbeidspiek ligt in de pluk, dan worden er tot 50 seizoenarbeiders per dag ingeschakeld, en dit zo'n 25 dagen lang. Wanneer er gesorteerd wordt, zo'n 50 werkdagen per jaar, werken ze met een ploeg van ongeveer 15 mensen. Bij het dunnen wordt er gemiddeld 20 dagen gewerkt met 25 personeelsleden.

De mensen van de sorteerploeg, de vaste kern dus, zijn mensen die al jaren op het bedrijf tewerkgesteld worden, hetzij als seizoenarbeider, hetzij als PWA-er. In de zomervakantie dunt men een maand lang, dit is het teveel aan vruchten of de vruchten van slechte kwaliteit met de hand uit de boom verwijderen. Hiervoor doen Ludo en Annick beroep op een deel van de vaste sorteerploeg plus een aantal van de vaste plukkers met hun schoolgaande kinderen vanaf 18 jaar. Tijdens de plukperiode sorteren en plukken er 50 personen tegelijk, vnl. lokale mensen, gepensioneerden, huisvrouwen en studenten die elk jaar opnieuw komen. Sinds 4 jaar komt er dan ook een Bulgarse familie van ongeveer 10 personen logeren en

Ludo en Annick aan het werk © Fruitbedrijf Lousbergh-Moonen

plukken. Al deze mensen, met uitzondering van de PWA-ers, werken als seizoenarbeider met een plukkaart.

De bedrijfsleiders geloven in de persoonlijke aanpak en gaan op een vriendschappelijke manier om met hun personeel. Een goede werksfeer is zeer belangrijk en ook een correcte verloning speelt een grote rol om mensen te laten terugkeren. Ludo en Annick werken ook altijd zelf mee, zo zie je snel als er iets misloopt en kan je bijsturen.

In Zuid-Limburg is de fruitcel van de VDAB actief. Deze fruitcel helpt seizoenarbeiders aan een job, en werkgevers aan werknemers. Meer info hierover kan je vinden op onze website: <http://ruraalnetwerk.be/thema-2012-landbouwer-als>

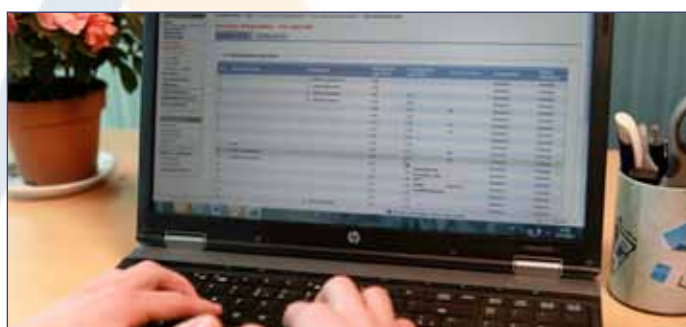
E-loket landbouw en visserij

Niet alleen op het veld en in de stal heeft de boer heel wat te doen. Ook op administratief vlak moet een landbouwer heel wat zaken bijhouden en registreren. Een aantal van die zaken kunnen sinds 2007 elektronisch gebeuren, via het e-loket Landbouw en Visserij. Meer bepaald kan men als land- of tuinbouwer van thuis uit de meest recente bedrijfsgegevens raadplegen en allerlei aanvragen elektronisch beheren en indienen. Het e-loket begeleidt de aanvrager ook tijdens de verschillende stappen, en spoort automatisch fouten op in de aanvraagformulieren. Dit is een grote vooruitgang om een vlotte bedrijfsvoering mogelijk te maken.

Om in te loggen gebruikt de land- of tuinbouwer zijn elektronische identiteitskaart en een eID-kaartlezer. Eens ingelogd kan de betrokkene volgende zaken bekijken: identificatiegegevens; quota, leveringsgegevens melk, toeslagrechten; afrekeningen, betalingsgegevens en persoonlijke berichten via 'mijn berichten'. Daarnaast kan de land- of tuinbouwer via het e-loket eveneens een aantal aanvragen doen: premieaanvraag zoogkoeien; verzamelaanvraag; aanvraag om quotum leveringen te verkrijgen via het Quotumfonds, ook voor jonge starters, aanvraag overdracht van toeslagrechten, aanvraag voor verhoogde bedrijfstoelage via de reserve (jonge starter), inschrijving boslandbouwsystemen (agroforestry).

Eén van de grote voordelen van het e-loket is dat dit zeven dagen op zeven beschikbaar is. De landbouwer kan van thuis uit zijn gegevens raadplegen of aanvragen invullen en indienen. Dit bespaart hem heel wat heen-en-weer geloop.

Bij de opstart van het e-loket in 2007 waren er 256 landbouwers, ofwel 1% van de landbouwers, die gebruik maakten van het e-loket voor het indienen

E-loket © Beleidsdomein Landbouw en Visserij

van hun verzamelaanvraag. Intussen is dit aantal gestegen naar 16.292 landbouwers, wat zo'n 52% van alle landbouwers betekent.

Het e-loket is opgebouwd in overleg met de landbouwers en landbouwconsulenten: een pilootgroep landbouwers stond ALV van bij het begin bij in de uitwerking van e-loket. Ook een pilootgroep landbouwconsulenten wordt actief betrokken voor feedback rond het gebruik van het e-loket en voor uitwerking van nieuwe elementen.

In het filmpje over het e-loket op YouTube komen de landbouwers zelf aan het woord over hun ervaringen met het e-loket Landbouw en Visserij: <http://www.youtube.com/watch?v=vkSEttOYumE>

Meer informatie kan u vinden via volgende link: <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?fid=63#Wat>

Wim De Middeleer met één van de Biolé-kazen
© Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Voor het interview in onze eerste nieuwsbrief trokken we naar Herzele, naar Wim De Middeleer, bio-melkveehouder en manager van BioMelk Vlaanderen/BioLait Wallonie.

Colofon

Deze nieuwsbrief werd gerealiseerd door het Vlaams Ruraal Netwerk, in uitvoering van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 (PDPO II).

Contact:

Vlaams Ruraal Netwerk
Vlaamse overheid
Departement Landbouw en Visserij
Koning Albert II-laan 35, bus 40
1030 Brussel
Tel: +32(0)2 552 77 17
Email: ruraalnetwerk@vlaanderen.be
Website: www.ruraalnetwerk.be

Layout: WIZZ bvba | www.wizz.be

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

v.u. Jules Van Liefferinge, Secretaris-Generaal,
Departement Landbouw en Visserij

Wim De Middeleer, bio-melkveehouder en manager van BioMelk Vlaanderen/BioLait Wallonie

Wim, steeds vaker wordt gezegd dat een landbouwer de dag van vandaag een echte manager is. Klopt dit volgens jou?

Ja, ik vind wel dat dat klopt. Vroeger was het voldoende om de knepen van het vak te kennen, door de ervaring van thuis uit. Nu is er een grote druk om voor alles in orde te zijn. Ten eerste moet je goed zijn in het papierwerk, en overal wegwijs in zijn. Daarnaast moet je ook een visie hebben. Je moet weten waar het naartoe moet, je moet voeling hebben met wat er rond je gebeurt. En ten derde is er ook de financiële druk. Je moet weloverwogen omspringen met geld, en nagaan welke investeringen financieel haalbaar zijn. Je moet zorgen dat de investeringen die je vandaag doet, je morgen niet de das omdoen. Dit zijn volgens mij ook eigenschappen die aan een manager worden toegedicht. Nu moet je meer met je hoofd en met feeling van de markt werken, i.p.v. enkel hard te werken.

Naast melkveehouder ben je ook manager van BioMelk Vlaanderen/BioLait Wallonie. Wat doet deze organisatie?

Om te beginnen kan ik meegeven dat BioMelk Vlaanderen/BioLait Wallonie een coöperatie is van een vijftigtal biologische melkveehouders. Het hoofddoel van deze coöperatie is het ophalen van de biologische melk en deze zo goed mogelijk valoriseren binnen België. Ondertussen is het ook een verzameling van boeren die onderling informatie uitwisselen. Wat is jouw taak hierbij?

Wat is jouw taak hierbij?

Mijn taak binnen de coöperatie is om de ophaling van de melk te organiseren. BioMelk Vlaanderen/BioLait Wallonie wordt eigenaar van de melk na de ophaling, en gaat de melk verkopen aan geïnteresseerde melkerijen. Het is echter heel moeilijk om de melk in België vermarkt te krijgen. Daarom hebben we sinds een paar jaar ook eigen producten. Zo hebben we 12 soorten kaas, die het elk jaar beter doen. Onder andere de Damse Mokke en de Biolé-kazen worden door de coöperatie op de markt gebracht. Het is in elk geval een hele uitdaging om je te positioneren op de markt.

BioMelk Vlaanderen/BioLait Wallonie is een paar maanden geleden in het nieuws gekomen met een project rond eerlijke melk. Kan je hier wat meer over vertellen?

Vorig jaar is inderdaad een project gestart waarbij een groothandel eerlijke biologische melk wil verkopen, onder de naam Bionido. Dit is vergelijkbaar met de fair trade producten. Voor de prijsbepaling wordt vertrokken van een reële vergoeding voor de grondstof. Daar komen nog verschillende kosten bij, zoals transport- en verwerkingskosten, ... Deze worden ook meegeteld om de uiteindelijke prijs in de winkel te bepalen. Het is in elk geval de bedoeling om in de nabije toekomst ook zelf, met de coöperatie, verse melk op de markt te brengen onder de naam Biolé.

Hoe zie je de toekomst?

Als we het over de landbouw in het algemeen hebben dan denk ik dat wie mee is en het goed doet, het wel zal halen. Ik vrees dat de hele grote en de hele kleine bedrijven het moeilijk zullen krijgen. Iedereen zal goed moeten opletten met investeringen en niet teveel risico's nemen. De goede managers zullen er wel komen. Tegelijkertijd vrees ik dat plantaardige productie de dierlijke productie (gedeeltelijk) zal verdringen. Dit zal voor iedereen in de landbouw een uitdaging zijn. Wat mijn eigen bedrijf betreft, zie ik de toekomst positief in. Ook in de coöperatie merk ik een groot enthousiasme bij alle boeren om vooruit te gaan, ook al is het momenteel een moeilijke periode. Dat geeft een heel goed gevoel!

Steeds minder jongeren zijn geneigd om het bedrijf van hun ouders over te nemen. Zie je dat veranderen?

Ik ga er van uit dat de middelgrote bedrijven met een correcte structuur wel een opvolging zullen krijgen, ook omdat de economische conjunctuur buiten de landbouw niet zo goed zal zijn. Het zal dus aantrekkelijker worden om het (ouderlijke) bedrijf over te nemen, de jobs buitenshuis zullen niet meer voor het grijpen liggen.

Bedankt voor je tijd en succes!